

A tervidőszak végére:

Megkétszereződik a magyar könnyűipari termékek szovjet exportja

Keserő Jánosné könnyűipari miniszter szerdán hazaérkezett Moszkvából, ahol magyar részről aláírta a KGST-országok műbőr-kutatásának összehangolására alakuló koordinációs központ létrehozásáról szóló megállapodást. A moszkvai székhellyel működő központ feladata az egyes tagországok érintett kutatóintézetében folyó munka összehangolása és irányítása; hogy a rendelkezésre álló szellemi kapacitás racionális felhasználásával a legrövidebb időn belül kidolgozzák a kiváló higiéniai tulajdonságokkal rendelkező szintetikus cipő-felsőrésszből.

A miniszter megérkezésekor a Ferihegyi repülőtérre a következőket mondta:

— Nemcsak a koordinációs központ ügyében állapodtunk meg: néhány napos moszkvai tartózkodásunkat felhasználva arra is, hogy a magyar könnyűipari termékek egyik legjelentősebb piacának minél több képviselőjével találkozhassunk. Tárgyaltunk a szovjet könnyűipari miniszterrel is, aki arról biztosított bennünket, hogy továbbra is számíthatunk segítségükre: textiliparunk rekonstrukciójához különféle gépeket kapunk a Szovjetunióból.

— Szovjet partnereink kések arra, hogy kísérleti gépeket, főleg textilipari berendezéseket adjanak át nekünk. Szovjetunióbeli tartózkodásunk ideje alatt köztették meg egyébként azt a magánjogi szerződést a külkereskedelemből és az érintett vállalat képviselői, amelynek keretében mi különféle alkatrészeket szállítottunk a Szovjetunióba a legkorsze-

rűbb automata szövőgépek gyártásához, a szovjet fél pedig kész automata szövőgépeket szállít gyalpáru- runk számára.

— Tárgyaltunk a szovjet belkereskedelmi miniszterrel, s miniszterhelyettesi szinten a külkereskedelmi vezetőivel is, elsősorban a múlt évi tapasztalatokról és az idei exportszállítások előkészítéséről. Megbeszéléseink eredményeit abban foglaltuk össze, hogy textil-termékeinkkel általában változatlanul elégedettek szovjet partnereink, bár az utóbbi időben valamivel gyakrabban fordulnak elő bizonyos minőségi hibák, főként a konfekciósipari termékeknél. Éppen ezért fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az általános elégedettség az egyes vásárlót soha sem nyugtatja meg, ha neki éppen nem megfelelő termék jutott. Nem elégedhetünk meg tehát az általános értékeléssel, s nem hagyhatjuk figyelmen kívül a teljesen jogos kifogásokat. Egyébként különösen áll ez az utóbbi időben szállított cipők minőségére, bár némi javulást már észleltek a szovjet megrendelők — főként az utóbbi hetekben. Ám még számos intézkedést kell tennünk annak érdekében, hogy hibás cipő ne kerüljön exportra, s ne veszélyeztessék egyébként nagyon jó helyezésünket a szovjet importőrök értéklisáján.

— Mindamelllett arról is tárgyaltunk, hogyan lehetne könnyebbé tenni a termelés és értékesítés számára a legmegfelelőbb áruk kiválasztását, az export bonyolítását.

A problémák megoldását célozza, hogy előreláthatólag május végén a szovjet kül-

kereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével népes szakmai delegáció érkezik hazánkba, éppen annak megbeszélésére, hogy a különböző árucsoportokban növekvő termelési és szállítási feladatainknak hogyan tudnánk minél jobban megfelelni, s minél magasabb színvonalon kielégíteni szovjet partnereink igényeit — fejezte be nyilatkozatát Keserő Jánosné könnyűipari miniszter.

URH-rádió a MÁV-nál

Az URH rádiózás bevonult a korszerűsödő vasúthálózat életébe is. Rádiókapcsolat

INTERMETALL

Az INTERMETALL vaskohászati együttműködési szervezetben részt vevő országok — Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, az NDK és a Szovjetunió — delegációi, valamint a román Metallim-port külkereskedelmi vállalat és a jugoszláv vaskohászati egyesülés képviselői szerdán befejezték budapesti tanácskozásukat.

A múlt évi eredményeket összegezve megállapították, hogy 1971-ben 2189 000 tonna vaskohászati terméket cseréltek, 30 százalékkal többet, mint a megelőző esztendőben.

A résztvevők megállapodtak az 1972. évi szállításokban is.

Gazdálkodás

Kikerült „hidak”

Művezetők, segédművezetők — kisebb-nagyobb csoportok irányítói. Egy-egy közösségben igen fontos szerepet töltenek be, ők képeznek „hidat” a felsőbb vezetés és a munkások között. Csak hogy: ezt a hidat a maga tekintélyével némelyik főnök egyszerűen csak „átrepüli”, mászóval, beavatással, megkérdezésük nélkül intézkedik, a rájuk bízott csoport ügyeiben. Több művezetőtől is hallhatunk ilyen panaszmondásokat, s végighallgatva őket, konstálhatjuk: nem egyszerű egyéni sérelmekről van szó.

Vegyük például egy építőipari művezető esetét. Embereit átirányítják egy másik építkezésre. Teherautó áll meg az épülő ház előtt, a sofőr nyújtja a papírt, de már pakoljanak is, már gyerünk is! A műve-

zető persze, bosszús. Azért is, mert kész helyzet elé állították, azért is, mert a rábízott munkához most láttak volna hozzá, úgy istenigazában. Például: két szinten kezdték meg a vakolást, most viszont egyik helyen se folytathatják. S még jó néhány művelet szenved így csorbát — csak azért, mert semmibe-vették a középvezetőt, mert nem partnernek, csupán utasítás-végrehajtónak tekintik.

Okosan együttműködve, a teendőket megbeszélve, sokkal jobb eredményeket lehetne elérni. Mert az építőipar sokat emlegetett szervezetlenségéhez ez a gond is hozzátartozik, a művezetők teljesértékű bevonásával jobban, gyorsabban forogna az építkező gépezet.

A gondoskodás ábécéje

Hosszú évek óta dolgozott már a vállalatnál, mikor a gép — egy új, kísérleti masina — elkapta a karját. Szerencsére nem szakította le, de így is kórházba került, hónapokat vesztett. Amikor pedig visszatért munkahelyére, nem volt teljes értékű dolgozó. A balesetért az üzem volt a felelős, többeket meg is büntettek emiatt. Mindez azonban nem oldotta meg szenvedő munkásunk problémáját: hol is dolgozhat nem teljes értékű karjával?

Egy brigádba tették, ahol különféle műveleteket végeztek, olyat is, amit a félgőgyült kézzel elbírt. Csak hogy: a társak sokkal inkább megdolgoztak ugyanazért a fizetésért, mint ő. Vagyis: ebben a bérézésben tulajdonképp helyette is munkálkodniok kellett.

Az eljárás — mint általában az ilyen eljárások —

két irányba is sérelmes. Sérti a közösséget, és sérti magát a sérültet, aki társai bosszúságát nyilván akkor is érzi, ha szót se szólnak miatta. Neki — mert maguk közt nyilván nem tartják ezt helyénvalónak.

A rostkikészítő újszegedi gyárában történt eset kapcsán megint kettős felelősségihiány jut az ember eszébe. Egyfelől: hogy még mindig nem törődnek eleget a baleset-megelőzéssel a gyárakban. Másfelől: hogyha már megtörtént a baj, megint csak nem törődnek eleget a sérültek gondjával-bajával.

Márpedig arról — s ez több mint természetes — nem a többi munkásnak, nem egy brigádnak, hanem az üzem vezetőinek kell gondoskodni, hogy megfelelő munkával továbbra is megfelelő keresethez jusszon a dolgozó.

Simai Mihály

Minden forintba tíz fillér

Zárszámadó közgyűlés a szegedi Felszabadulás Tsz-ben

Huszonegyedik zárszámadási közgyűlést tartó szövetkezet életében nem első eset, hogy évközben az aggodalom a nagyobb és a reményesség kisebb. Nem soroljuk fel a tavalyi esztendő szűkmarkúságának beszédes jeleit, eddigi közgyűlésekre hivatkozva sokszor leírtuk már, az is ismételtetés lenne, hogy az olajparral kötött házasság hol a búzának, hol a kukoricának, vagy éppen a rizsnek nem kedvez, a mérleghiányos Haladás Tésszel történt tavalyi egyezsülés is vitte inkább a bőséges esztendőbe vetett hitet, mint hozta — a vége mégis az lett, hogy a közgyűlés előtti néhány percben szomszédom már azt újságolta, hogy pénz áll a házhhoz. Fölvették a 80 százalékos évközben, jött a 20 százalékos is a maga idejében, de most jön a prémium. Minden forintba tíz fillér esik, ha igaz.

Jól értesült körök nemcsak a diplomáciában vannak, hanem a termelőszoövetkezetben is. Az elnöki beszámoló megerősítette a hírt, de előtte arról beszélt, hogy a rendkívüli esztendő rendkívüli helytállást követelt, és a tagok többsége vállalta a megduplázott rendkívüli-seget. Az igazi nyereség mégsem ez a tíz százalék, hanem az, hogy a szegedi Felszabadulás Termelőszo-

vetkezet közös vagyona meghaladta a 207 millió forintot, és ebből 150 milliót a számadási nagykönyvek be- ruházott vagyonként jegyeznek.

Nyolcezer holdon gazdálkodik a szövetkezet — ebből ugyan nagy darabokat harapnak le időnként az olajosok, de kártérítésként 85 milliót fizettek —, rendszeresen dolgozó tagja 707, és legfőbb igyekezetük, hogy kihasználjanak minden kínálkozó kedvező alkalmat. Többször elhangzott tegnap, hogy egyetlen talpalatnyi földet ne hagyjanak megmunkálatlanul, és járjanak végére, illetve szüntessék meg, hogy két azonos minőségű földterület egyikén fele kukorica teremjen, mint a másikon. Termésátlagalk így is dicsegetre méltók — búzából 21 mázsa, rizsből 14, kukoricából pedig 25 mázsa termett holdanként. Kínálkozó lehetőség az is, hogy a meglevő gépeket a lehető legjobban dolgoztassák, gyorsan javítsák, ha elromlik, és úgy javítsák meg, hogy soká romoljon el utána.

Örömmel rögzítjük mostani tudósításukban, hogy minden üzemegységben öltözök, fürdők és dolgozó emberhez méltó ebédülő épületek. Ide kívánczik az a kedvező hír is — bár a számadók más csoportjából ugrott elő —, hogy minden

nyugdíjasuknak és támogatóra szoruló tagjuknak kiegészítésként tíz napon belül 400 forintot postáznak a szociális alapról.

A tagok tavalyi átlagjövedelme 25 ezer 576 forintot tett ki. Az átlagból természetesen munkájuk szerint részesedtek az emberek. Aki keveset dolgozott, keveset kap, de 182 olyan dolgozó tagot tartanak számon, akiknek évi keresete meghaladja a 35 ezer forintot. Egy napra — ugyancsak átlagbér — 118 forint esik.

A kártalanításként kapott pénzzel előrelátóan gazdálkodnak, jól jövedelmező beruházásokra költik. Tizenöt ezer lakóval számoló sertéstelepeket hirtelen gyorsasággal akarják fölépíteni, befektetik a meleg levegős takarmányszárító szerelést és berendezést. A beruházásoktól azt várják, hogy a szövetkezet valamennyi tagjának biztosítani tudják majd téli pénzkereső foglalkozását is.

A tegnapi közgyűlésen — első része volt a háromnapos közgyűléssorozatnak — az ellenőrző bizottság elnökének sok részletekérdést fel-táró beszámolója, határozott állásfoglalásával, mindenre figyelő precizitásával például szolgálhatna más szövetkezetekben is.

H. D.

Távvezérlésű szivattyútelep

A vízgazdálkodási rendeltetésű szivattyútelepek közül a belvizes, vagy öntöző közbenső átemelő szivattyútelepek energetikai, üzembiztonsági és gazdasági okokból mind nagyobb mértékben elektromos üzeműmódra térnek át. Az elektrifikálás azonban nemcsak a kis teljesítményű szivattyútelepeknél törvényszerű, hanem a közép- és nagy teljesítményű szivattyútelepeknél is. Felmerül a kérdés: mi legyen a kis telepekkel, melyek üzemelési időszakban az esetek többségében igen nehezen, vagy nem közelíthetők meg?

Korunk technikai fejlődése és kárelhárítási igénye — belvíz, illetve aszály — erre a kérdésre egyértelműen úgy válaszol: ezeket az üzemelési feltételeket részleteiben megvizsgálva, meg kell keresni és alkalmazni a szükséges műszaki és gazdasági paramétereket, a kielégítő megoldásokat.

Az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság ennek érdekében kijelölte a kísérleti szivattyútelep helyét, Hódmezővásárhely térségében, az ökröstői belvízvédelmi közbenső átemelő szivattyútelepnél. A feladat az volt: meg kell keresni a legmegfelelőbb automatikát.

Az ökröstői szivattyútelep automatikus és távvezérelt üzemre tavaly készült el, mint a kitűzött program első fázisa. Az 1971. évi üzemelési tapasztalatok az elképzelés helyességét igazolják. A kísérleti szivattyútelep üzemét a csatorna vízszint ingadozása szabályozza. Ez azt jelen-

ti, hogy a csatorna meghatározott vízszintjén bekapcsol a szivattyútelep vezérgépe, és ha a szivattyúzás ellenére a csatorna vízszintje tovább emelkedik, a szivattyútelepen elhelyezett többi gépegységek is egymás utáni sorrendben kapcsolódnak be a fölösleges- se vált víz eltávolításába. A munkaciklus folyamatos. A leszállás mértéke és üteme, a vízszint távmérő műszereken ellenőrizhető és követhető az ellenőrző szivattyútelepen.

Az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóságnál folyamatban levő kísérletek második szakaszának célkitűzése, hogy kis és közép teljesítményű szivattyútelepek gépi gerebztisztítását megoldja. A megoldásra házilag tervezett és gyártott gerebztisztító konstrukció elkészült és tartós üzemi próba után értékelhető. Eredményes üzemelési próbák és tapasztalatok után országosan is alkalmazható lesz.

Február 24:

Szökőnap

Ötödik évszázada, hogy négyévenként egy nappal hosszabb az esztendő, amelyet azóta is szökőévként, illetve a „becsempészt” napot szökőnapnak nevezik. A négyévenként vissza-visszatérő szökőnap eredetéről a téma szakértői elmondták: egykori feljegyzések tanúsága szerint a rómaiak még annak idején — hogy az istenek az égből ne vegyék észre, milyen rosszul gazdálkodnak az emberek az idővel — elhatározták: március 1. előtt hat nappal, tehát február 23-a után beiktatnak egy többletnapot. Ezért — abban a hiszemben, hogy sikerült félrevezetniük az isteneket — február 24-ét szökőnapként könyvelték el.

A rómaiak tehát időpazarlásukkal magyarázták a szökőnap eredetét, nem így viszont a csillagászok és a matematikusok, akik kíváncsiak voltak és felderítették a szökőnap valódi eredetét, s a magyarázat: mivel a Földnek a Nap körüli keringése nem fejezhető ki egész napokban, így a népén sem áll egész számú napokból. Tehát, ha egész napokból álló évet választunk időszámításunk alapjául, azt időről időre össze kell egyeztetni a Föld mozgásával. Így bizonyos időszakok eltelté után — pontosabban: négyévenként — egy nappal megnyúlik az esztendő, vagyis 366 napból áll. A szökőnapnak egyébként XIII. Gergely pápa hivatalosan is érvényt szerzett. Kimondta: minden olyan év, amelynek évszáma 4-gyel osztható — kivéve a 400-zal nem osztható kerek évszázadokat —, szökőévként számít.